

Odstrčený

POHORSKÝ OBRAZ.

NAPSAL K. V. RAIS.

Mariján počal pozorovatj přátelstvo.

Viděl všechny tři sestry, zahalené černými, lesklými salupy, žvagra Litochleba, slunečního, velkého, bílovlásého, oděného v dlouhý, přizelenalý kabát bez šosů; Móra malé hlavy, lesklých, namočených vlasů, v krátkém, černém kabátě na kostnatém těle; ohnutého, houpačického se Budinu, řídkých, světlých vlasů nad rudým krkem, ze všech nejosmělejšího.

Pozoroval Litochlebova syna Lojzika, obě vdané dcery, statně to, kypré selky, plných, červených tváří, Budinova Vášu i druhé odrostky a děti.

Vzpomínal, že před lety zrovna tak šli z pohřbu nebožtíka tatínka; zrovna jakoby to bylo bývalo večera, a ani mu nepřipadlo, že tenkrát některé ty děti nesly, jiné že byly menší a mladší.

Váša ohlíželo se, kdo všechno jde, vida Marijána, počkal si naň a podáváje mu ruku, povídal: "Po zdrav nás Pánbůh, strejčku!"

Mariján stiskl a zakýval. Na vida, Váša přišel — a jak hezky říká "strejčku"!

Co pak Váša, takového aby pohledal, doma se pře za všechny, vodý nanosí, dříví všechno naštipje, v poli to odedře — ale ženit se nečee! Při té vzpomínce stranou podíval se na Vášu. Takový je zdravý, silák, červený, a vlasy má zrovna jako tatík, jenom že je jeh víc.

"Chudšas babička vidte, strejčku!" skloniv se, přítulně pravil Váša.

Marijánovi se zalily oči a zaškytal.

"Inu, už měla léta, přejte jí to, taky si už ráda odpočne!"

Mariján utřev oči červeným šátkem, opět se naň podíval. To je hoch — jak hezky povídal: taky si už ráda odpočne!

A zas viděl maminku, jak ještě do nedávna cupala po dvoře, jak přibíhala k němu do výminku a vďevky se usmívala — zvláště v těch posledních časech.

Ba, ba, taky si už ráda odpočne, naběhala se dost — budou odpočívati s tatínkem. Ó, co pak nás ta tinek a maminka — to byli lidé — ti mne měli rádi...

Váša šel potom pořad vedle Marijána; v pekovském kostele zůstali stát za prvou řadou lavic, kdežto přátelstvo usedlo v předu. Teprve když se mělo jít z kostela, Váša šeptal: "Já teď, strejčku, babičku trochu ponesu!" "Já bych šel taky!" rychle pravil Mariján a chytil Vášu za ruku.

"I ne, vy nechoďte, strejčku, vy jste syn!" Mariján dobře nechápal, proč by syn neměl něčeho, ale neodporoval, naopak měl radost, že mu Váša řekl: vy jste syn. Nevěděl, že pro svůj nepravdivý chod a přihnutí postavu nemáže.

Když se přišlo na hřbitov a rakev složili nad hrobem, Mariján také se tlačil blíž, aby viděl, jak maminku pochovávali. Však ho už Váša vyhledal a zjednav mu průchod, dal mu do ruky jeden konec provazu, aby také maminku spouštěl. Mariján všechno mysl ujal jen k tomu, aby to provedl dobře jako Litochleb, Mór i Budina.

Sestra Manča stála zrovna vedle něho; pohladivši ho po přehrbých zádech, povídalá vřele: "Tak tak, Marijáne!"

Přitulně modlitby dozněly, hudebníci začali "Miserere" a rakev zvolna klesala ke dnu hrobu. Mariján ukončiv svůj úkol, podíval se na Vášu. Ten zakýval jako na pochvalu.

Přátelé již házeli hrudy a Mór vzykaje děkoval za všechny. Nebylo tu křiku, jenom tichý, škytavý pláč.

Mariján také vzal několik hrud a zvolna drotil je do hrobu; nekvílel, jenom řasy měl zroseny a na vráskách leskla se mu stružka.

Pohřebníci se rozechvěli, ale Mariján zůstal se dívat na hrobíka, jenž lopatou nabíraje, zahazoval zející hrob.

Klesl na vedlejší, dopolá zasypný hrob tatínkův, pokrýval ho a šeptaje Otčenáše, pořad upjatě zýral na zející otvor, do něhož sypaly se hrudy.

Hrobník zasypav asi třetinu hrobu, zarazil lopatu, šátkem utřel si vlasy nad rozbrázděným čelem a plynulv si do dlaní, opět lopatu uchopil. V tom pohleděv na Marijána, znova lopatu zarazil a počádal:

"Tatínek je už shnilý!" Mariján se naň vyjeveně podíval a pootvěrel ústa.

"No, jak jsem kopal, přišel jsem na jeho truhlu — je smilná, jen se to rozsyvalo a holých pár kostí tam je; i jsou to léta, a tady to shnije zčerstva!" a znova dal se do práce.

Mariján zůstal jako po ráně do hlavy; ale v tom učtil, že mu někdo klepe na rameno, že ho bere za paži, a zaklepav hlavou povstal.

"Tak pojďte, strejčku, pojďte, co je to už platno a jsme tady už sami," vybízel ho Váša a vzav jej pod paži vedl jej ze hřbitova.

"Hhbbb," táhlo to z Marijánova hrdla, a klepal se, jakoby mu mráz kosti projížděl.

"No mlčte, mlčte, darmo byste je budil, zasloužili si to oba!" konejšil jej Váša.

"I hochu, i hochu, když jsem zůstal tak sám," již tišeji odpověděl Mariján a semknuv rty dusil pláč.

"Nooo, zas nějak bude, jen už pojďte, pojďte." Váša vyprovodil Marijána až za město; když se chtěl za přátele vrátit do hospody a podával Marijánovi ruku, ten mu jí prudee potíráš a povídalá chraplavě:

"To seš hodnej, Vášo — žes na mne nezapomněl!"

"Ale jděte, jděte, kdyby se naši nesháněli, šel bych s jeno až domů," upřímně řekl Váša.

"A poslouchej ty, vš — něco ti řeknu: Ožeň se, Vášo, ožeň!" a Mariján zpod všech patře na sestřence, hrozil mu tlustým, mozolnatým ukazovákem.

"Nafíkala si maminka, vidte," dobrsrdčně usmál se Váša.

"Nafíkala je už chatrná — jen se ožeň, hocho, ožeň!"

"I jo, milý strejčku, kdyby ono všechno šlo tak, jak si člověk myslí! A přijdeť k nám taky někdy, aby vám nebylo smutno — tak s Pánembohem, s Pánembohem!"

Váša vrátil se do Pecky, Mariján sňhnut dal se do spěchu k Březince. Ústa měl pootvěřena, súpál prudee a na zádech lepila se mu košile k tělu. Jak se blížilo k polehánímu, počínalo býti horko.

Jefáby kolem cesty stály bez pohntí, obilí ani se nehnuo, jenom skřivan chvílemi spouštěl zručivé pramínek úpisní, z lesa ozval se řev zákrat strak a Marijánovy těžké boty dupaly do tichého prázdna.

I v tom spěchu pořad myslil, jak tam maminku uložili vedle tatínka, ale z tatínka že už není nic než li pár zahrabaných kostí. Přece dosud tatínka viděl, tak jak byl, jakoby teď chodil po dvoře, nebo ležel na posteli, konečně i v té truhle — a teď už pryč z něho nic není než pár kostí! Mariján věděl dávno, že mrtvý v hrobě shnije, a přece vzpomínaje na tatínka, myslíval, že tam v té truhle tiše leží ruce na prsou, a čeká na z mrtvých vstání — Zatím tam je pouze několik kostí...

Když Mariján vechvátal do domácího dvora, viděl Málku u zahrádky; opírala se o prapisek a upjatě hleděla do vsi.

"Pst — Málka!" volal na ni Mariján.

Jdono mu naproti, ptala se lhostejně: "Tak už jsi tady?"

"Letěl jsem, když jsi ze mne hlídala," pravil vřele.

"I to jsi nemusel..."

"Abysť u nebyla tak dlouho sama a nebylo ti smutno!"

Málka pohodila hlavou, ústa se jí trochu zasmála a v očích se zjasnilo.

"Jsi hodná, Málka, že jsi se mne tak ujala," děkoval chřehlavě a škrubavě, jakoby se styděl, a pohladil dívku na rameni.

"Tak už jste babičku pochováli?"

"Už — zrovna vedle dědečka, ale z toho je, holka, už jenom několik kostí — povídal hrobník."

"Ach jo — shnijeme všickni," lhostejně povzdychla Málka. "Náš už taky přijde!"

"Ó ještě dlouho ne, stavili se v

hospodě, ale já uháněl."

"Ty, poslouchej, Marijáne," ruže vážně začala Málka, "víš, že mne chce Kadlík Pejehů?"

"Povídali — povídali —" odvětil chladně, nechápaje, co si tak najednou vzpomněla.

"Čee anne — a to mi věř, at se děje, co chce, já si jiného nevezmu!" —

Mariján neodpovídal, ale chladně hleděl do prázdna.

"Tobě je to jedno, víd, kde pak ty, ty tomu nerozumíš!" a běžela do živnosti.

Stál chvíli mlčky a z pod vřek patřil k živnosti. Málka řec o Pejehovi i poslední slova její nečekaně projely pletivem jeho myšlenek. Co si tak najednou začala? Z něčeho nic spustí o Pejehovi a pak že tomu nerozumím. Taky že nerozumím! A Mariján loudal se domů.

Hrdlice vítala jej jako obyčejně a mánaeka honem také pospířila z krajače. Když jí naléval do misky, pohladil ji na ostrém hřbetě a povídalá smutně: "Milá mánaeka, už je z něho jen pár kostí!"

Kočka zamokula a již dlouhý, tenký, růžový jazyk její chlemtal. Litochleba s Budinkou odpodědne po pohřbu vrátily se s Móra vými, aby se rozdělily o šatstvo po nebožce manince.

Teprve k večeru odeházely, každá s notným uzlem; nikdo s nimi ani na násep nevyšel.

"Snad abysme dali Marijánovi s Pánem Bohem!" na dvoře pravila Manča.

Kačka pohodila hlavou a šly do baráčku; s těmi uzly bylo jich půl světlice.

"Jdem ti dát s Pánembohem, hocho," srdčně pravila Manča a podávala mu ruku. Kačka položila uzel na židli, a stojíc, pravila volně, bruchivě: "Kdo pak ví, kdy sem zas přijdeme, koukají na nás zle, žádný nás ani za dvě nevyprovodí!"

Manča majíc uzounké rty semknuty, uzel ještě držíc na paži, ohnuta smutně přisvědčovala.

"Jako bysme na nich chtěly nějakou nepravost, jakoby nebožka nebyla tak dobře naše maminka jako její!"

Mariján posloucheje, dával se při tom jenom na Manču.

"Sedni si, holka," pobídl ji konečně.

Položila uzel na postel a sedla si k němu na okraj pelesti.

"Váša se mnou mluvil — a jak se stal — to je hoch!" vyprávával radostně.

"I koukala jsem, že byl pořad s tebou a zrovna mi srdce stahovalo pomyslením, že bude jednou tak jako ty — ba hůř, protože naše chalupa takový vejmenek nesnese!"

Mariján trpce se usmíraje, dýchal rychle.

"Jestli pak ti ten vejmenek dávají?" zase tím hlubokým, ledovým hlasem začala Kačka.

"I jo — i jo —" přisvědčoval rychle a hleděl k zemi.

"No tak — není ti potřeba tolik se díft, svoje musíš dostat, kdybys nic nedělal, jenom tuhle seděl nebo ležel."

"A přijď k nám taky, přijď" přivítavě domlouvala Manča.

"Kdyby tě měli nějak odbývat nebo honit, zrovna řekni, že se bereš a půjdeš k nám nebo do Oujezda; my bysme už dbaly, abys vejmenek dostával, jsme sestry a nedopustíme na tě. Potřebuje se Tonka škaredit, když chceme svoje! A co pak teprve, až bude pro jednalost, teprve nás budou ráč vidět!" zvolna, bruchavě kázala Litochleba.

Mariján mlčky, ústa maje pootvěřena, posloucheal.

"Tak pojďme, pojďme, každě máme kus cesty, budou na nás čekat," vstáváje pobízela Manča.

"I holka, taky abych už radši byla doma, jde to tam beztoho všecko na rudy; naše mladé by jenom dělala s dětmi, ostatní at běž!"

"No, opatruj tě Pánbůh, hocho," loučila se Manča a tiskla mu ruku.

"Zůstal jsi tu, chudáku, bratříčku náš, sám — už tam jsou obě ty drabě hlavy!" utírajíc si oči, skuhrala Litochleba.

Mariján spustil houkavý pláč: "A pořad — pořad je vidina a volají na mne!"

"No mlč, mlč, a buď s Pánem bohem!"

ny," pravila Litochleba.

"Je, je," kývala Manča a dlaní utřela si ústa.

"A pořad s ním není-kalá řeč! Mně se zdá, že se Tonce i s tím druhým výminkem brzy ulehčí — což ona štěstí má. Tak k nám tá tu posli, aby to s našim ujednali, než něco začnou."

"Pošlu — pošlu — a dej ti Pánbůh dobrou noc!"

Litochleba šla v levo, Budinka na pravo.

Zelená, klasnatá žita se zdlonu vinula, pšenice tmavozelené pentle byly samý lesk, jetele bílých paliček silně voněly. A povozové cestě mezi tou mladou úrodou víc a více vzdalovaly se dvě sestry, jedna vztýčená, druhá ohnutá, kejkřlavá.

Dlouhé stíny jejich plohaly se s pole na pole a natahovaly se dál a dál...

Po senách byly v hospodářství jenom drobnější práce: okopávání brambor a pletí lenu. Hospodář Mór se doma pomalu chystal na žně; na půdy a na patře dělal místo, povřísel nychstal mnoho mandel a naklepal kopy i srpy.

Hospodyně, Málka i Tonce každá půldne několik hodin okopávaly, a Mariján kolik dní po sobě jdoucích za plného tepla červeného po kolenách ploužil se lenem, pleje.

Když mu Málka v poledne přinášela oběd, pokaždě počtoval.

"Už mi to, holka, nějak nejde — zatrachtílí hřbet a ty nohy taky!"

Jídla dostával dost, ba Málka ještě domů odnášela. Kolikrát si povídalá: "Vida, všechno v nejlepší pořádku, jako za maminky. Inu, jsem bratr, mají mne rádi, zvláště tahe Málka stará se jako babička. Kačka se zbytečně strachovala."

Když nebylo práce polní, honil na palouk pod lesem a v poledne vravel se jen proto, aby dobytek podojily. Pásky tam také vesničtí děti, ale s těmi Mariján mnoho neměl — ba jejich hony už neměl nohy a vypravovat neuměl. Když se mu čtyry krásy rozešly na palouce, kde mezi mechem, vřesem i borůvčím zářila mladá, tenkolistá travíčka, Mariján usadil se na kraji boru, hřbet opěl o smrk a nevstal, leda že některá zabíhala. Neuposlechla-li ani na prudké slovo, křusal za ní bícem a hnal ji zpátky.

Ale to se stalo židka, krásy obyčejně dělaly dobrotu a místo střechování raději rozvalily se na zeleno, přezvykávaly a dřímaly.

Když poprvé v poledne do stádku přihnal a obstarav krásy, šel k baráčku, hospodyně naň ze světelné se volala: "Marijáne, Marijáne, pojď do sekunie!"

Šel nevěda, co se stalo.

Kolem stolu, na němž stála veliká hliněná miska mléčné polévky, na jejíž bílém povrchu černala se stousta nadrobeného domácího chleba, seděla již celá rodina kromě hospodyně. Ta šla Marijánovi vstříc a povídalá lidně:

"Poď s námi jíst, nač ti to tam máme nosit a oddělovat tě; tuhle si sedni, vždyť nejsi cizí člověk!"

Smeknuv, oplesnivělou hlavu skrčil do ramen, zčervenal a rozpačité se usmíval.

"Tak jen pojď, pojď," i Mór pobízěl.

Málka s Tončou seděly na lavičce v čele, Honda na druhé v rohu, vedle něho Frantína, Mór zády ke dveřím.

Dívky hleděly na Marijána. — Honda drže lžici za nepravý konec, finčil jí do stolu.

"Pořad tu nouzi volej!" hubovala jej Málka, když hospodyně vedla Marijána ke stolu.

"Tak tuhle si sedni vedle mne, vezmi lžici a jez s námi!" — Smál se pořad tak rozpačité a hleděl s jednoho na druhého.

"Tak jez, jez!" i Málka ho pobízela.

Aha, aha, to je jistě z její hlavy, myslil si a prsa měl plná blažejší vědomí, jak o něj všichni stojí. Vzal lžici a nabíral se společné misky; zrovna hořel, krk lesknul se mu potem, oči měl přivřeny a ruce mu chvěly. Honda nabíraje zapomněl na lžici, jenom upjatě pozoroval, jak se Marijánovi třese ruka a jak bílá polévka se lžice kapje. Trvalo to chvílku, než byla lžice před ústy, než srknul a polknul. Oči měl při tom sklopeny, viděl, že ho děti pozorují.

"Páslo se to hezky?" mezi jidlem ptala se hospodyně.

Krouhaje nerozmoženou kárku, zakýval.

(Pokračování.)

DRA. PETRA HOBOKO

Jest lékem uznané zásluhy. Jest zcela jiný, než ostatní léky. Může ovšem býti napodoben, nikoli ale nahrazen.

Zlepšuje krev
Upravuje stolici
Učinkuje na ledviny

Podporuje trávení
Učinkuje na játra
Uklidňuje činnou soustavu
Oživuje, posiluje a občerstvuje.

Zkrátka, jest to rodný lék v každém slova smyslu a měl by býti chován v každé domácnosti.

Prodává se v lékárnách. Jest dodáván lidem přímo od
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
2501-17 Washington Blvd. Chicago, Ill.
(V Kanadě se dodává bezciz.)

Pojištění úrody

JSTE zajisté pojištěni proti možné neštěstí. Z obchodního hlediska jest vešední záležitost zajistiti se proti škodě placením povinných poplatků a premií.

Jest zde však jedno pojištění, o němž snad ani nevíte, jež nemá žádných podmínek, na něž skládáte svou důvěru každoročně a jež letosního roku jest právě tak důležitá jako lterákoliv jiná vaše pojistka. Jakmile obilí vaše bude hotovo pro žně, International Harvester vázane a provázky zajistí vám sklizeň celé vaší úrody. Nezáleží na tom, jest obilí těžké neb lehké, vysoké neb nízké, stojíli přímo, neb jest polámané a neboť, náš International Harvester vázane posede a sváže je bez jakékoli ztráty. Tim máme pojištění vaší úrody.

Champion, Deering, McCormick, Milwaukee a Osborne vázane a provázky, vždy způsobilé, jsou výhodnější než lterákoliv dříve roku letosního, kdy každého husle obilí jest potřeba. Pamatujte na to až budete kupovati svůj vázane pro letošní sezonu. Pamatujte dále, že vázane větších rozměrů uspoří vám práci. Vázane 8-strejevoce jest lepší než 7mi a 7mi jest lepší než 6ti neb 5ti. Kupte si největší, jaký potřebovati budete a kupte nový, máte-li jaké pochybnosti o výkonosti starého svého stroje. Nový International Harvester vázane jest naprosto spolehlivý.

U našich devadesáti odboček a přes 30,000 místních obchodníků každý známý v této zemi může obdržeti rychlou obsluhu při koupi strojů, provázka a oprav. Chcete-li mítí váš nový stroj za vás dodaný, učíte objednávkou a vašeho místního obchodníka v čase co nejkratším, neb dopište si pro nás ceník.

International Harvester Company of America
(Incorporated) U. S. A.

CHICAGO, Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne

21 centů libra DOBRÁ KÁVA libra centů 21

Tato káva, již od 10. října prodáváme za 21 centů, nalezla všude hojně oblibu pro dobrou jakost a výtečnou chuť. Lepší druhy kávy prodáváme po 24 a 26 centech libru. Vzorky naší kávy zašleme zdarma na požádání.

Objednávky vyplňujeme od 25 liber výše a proti zaplacení předem pouze, se zárukou, když zboží neuspokojí, můžete je vrátit a obratem pošty obdržíte vaše peníze zpět.

Čaj, kofení i jiné kuchyňské potřeby za ceny mírné. — Pište si o ceny.

Za solidní obsluhu a naprostou poctivost vám ručíme. Zvláště krajanům v Nebrascce a okolních státech jest nemalou výhodou objednat od nás, neboť dovozní jest nepatrná a dodávka poměrně rychlá. Pamatujte, že čím jest objednávka větší, tím dovozní přijde laciněji.

OMAHA COFFEE MILL
FRANK ŽALOUDEK, majitel
1904 South 13th Street, OMAHA, NEB.
V tom samém obchodě od roku 1905.

Union State Bank

ČESKÁ BANKA
Roh 16. a Dodge ul., OMAHA, NEB.
Proti poště, Základní kapitál \$200,000.00.
Vklady jsou zaručeny bankovním státním fondem, pro ten účel založeným.

Čestní úředníci ochotné a rádi obslouží české své krajany a udělí jim finanční rady.

F. C. HORÁČEK, předseda L. M. MIELENZ, kasír
JAK. HORÁČEK, místopředseda EML. KAVALC, výp. kasír.

Bliss & Wellman

kommissionáři dobyt看

Exchange Building, Stock Yards Station, SOUTH SIDE OMAHA, NEBRASKA.

Jame již v tomto obchodu 20 roků. Naše vlastní zkušenost a znalost ve spojení se silami, které pro nás pracují, — mají též dlouholetou zkušenost. A proto můžete s důvěrou se na nás spolehnouti, nám věřiti. Učinili jsme 6 milionů dolarů obrátu obchodního světa době, což do svědčuje, že zastateli mají v nás důvěru a že jsme jim získali ty nejvyšší ceny za jakéž dobytka, jež trž poskytoval.